

لزوم فوری ایجاد بخش های انتقال خون

در بیمارستانها

نگارش

دکتر حسن میر دامادی

استاد و رئیس بخش سرم شناسی دانشکده پزشکی

با وجود پیشرفتهای چندی که در این سالهای اخیر نصیب دانش پزشکی کشور ما گردیده و آنرا از فنون دیگر جلو تر انداخته است هنوز هم نواقص فنی بزرگی که یادآوری همه آنها از حوصله این مقاله خارج است در میان میباشد.

هر پزشک یا جراح مخصوصاً آنها که با بیماران بستری و یا عمل شدنی سر و کار دارند همه روزه به بیمارانی که احتیاج فوری و شدید به انتقال خون دارند برخورد میکنند و میدانند که اگر حقیقتاً آمار درستی در میان باشد شماره کسانی که در سر تا سر کشور پهنای ایران همه روزه بواسطه نبودن چند صد سانتیمتر مکعب خون محکوم بمرگ قطعی هستند شاید از صد نفر متجاوز گردند. بیشتر کسانی که بر اثر تصادف با وسائط نقلیه و یا وارد شدن زخم و جراحت خطرناک به آنها و همچنین سر بازان و ژاندرمها و پاسبانها که پیوسته در معرض جراحات گاو له و یا آلات برنده هستند بواسطه عدم وجود وسائل انتقال خون در معرض خطر حتمی میباشند.

شماره بسیاری از بیماران نروتمند که بعملیات جراحی احتیاج دارند بدین بهانه که مقدمات و مؤخرات عملیات جراحی در کشور ما

فراهم نمیشد راه کشورهای خارجه را در پیش گرفته و بدینسان مقدار معتنا بهی از بول این کشور را با خود بخارج می برند. بطوریکه میدانیم در حال حاضر انتقال خون از بازو به بازو بطور ناقص آنهم برای بیماران با بضاعتی که خویشاوندان و دوستانی داشته باشند در پاره از بیمارستانهای مرکز انجام میگردد ولی بطوریکه معلوم است این روش انتقال خون حالیه در بیشتر از بیمارستانهای دنیا متروک گردیده است انتقال خون از بازو به بازو دارای عیوب چندی است که در اینجا مجال ذکر همه آنها نیست و تنها بیادآوری فاصله که بایستی در جریان آن خون اهدا کنندگان را مورد آزمایشهای لازمه قرارداد کافی میباشد. چنان که معلوم است در بیشتر موارد بیمار و یا شخص مجروح به انتقال فوری خون نیازمند میباشد و در اینگونه موارد هر دقیقه باندازه جان بیمار قیمت دارد بنا براین هرگاه این دقائق گرانها مصرف تشخیص و صلاحیت خون برای انتقال بشود جان بیمار یا مجروح مورد خطرات حتمی قرار میگردد.

از طرف دیگر در اینگونه موارد هیچ وقت کافی برای اجرای آزمایش و اسرمن و جستجوی انگل مالاریا یا تب راجعه و غیره باقی نیست و بیمار بیچاره پس از بهبودی تازه بایستی مصائب بیماری سیفیالیس و یا مالاریا و غیره را تحمل بنماید.

آقای پرفسور ابرلین در سخنرانیهای چند سال پیش خود بخش مفصلی بموضوع انتقال خون اختصاص داده و یادآوری کرده اند که در هر بیمارستان باید قسمت مخصوصی برای اینکار ایجاد شود با اینحال معلوم نیست که بچه جهت هیچکس در فکر ایجاد چنین بخشی نمیشد و حتی مجلس شورای ملی هم امسال از اعطای هر گونه اضافه اعتبار بدانشکده

پزشکی که برای ایجاد اینگونه امور حیاتی نهایت لزوم را دارد خود داری کرده است.

بعقیده نویسنده بایستی هرچه زودتر در همه بیمارستانهای مرکز و ولایات بخشهای مخصوصی برای ایجاد بانک خون که گروههای مختلف خونی را بدقت سنجیده و ذخیره نموده باشند فراهم آید.

بانک خون نسبت به روش انتقال خون از بازو به بازو دارای مزایای زیر است:

۱- هر نوع گروه خونی که مورد نیاز باشد و بهر مقدار همیشه حاضر و موجود و بدون دقیقه فوت وقت به بیمار یا مجروح انتقال داده می شود.

۲- نظر باینکه وقت کافی برای آزمایش خونهای اهداشده موجود است لذا بدینوسیله به بیمار و یا شخص مجروح سیفیلیس و مالاریا و بیماریهای دیگر انتقال داده نمیشود.

۳- از پلاسمای خون هائیکه بیش از پانزده روز از نگاهداری آنها گذشته است و در موارد مختلف مخصوصاً در سوختگیهای وسیع و درمان شوک و همچنین موارد بیشمار دیگر مورد استعمال جدی دارد میتوان استفاده نمود.

در زیر بیاد آوری موارد مهم لزوم انتقال خون اکتفا نموده و از اولیای امور دانشکده پزشکی تقاضا میکنم هرچه زودتر بخش مخصوصی برای انتقال خون فعال در یکی از بیمارستانهای مرکزی شهر دایر نمایند.

موارد لزوم انتقال خون

الف - خونریزیها :

۱- خونریزیهای وابسته بضربه و ضغله

۲- خونریزیهای وابسته به بیماریهای موضعی

۳- خونریزیهای پس از عمل جراحی

ب - شوکهای حاصل از تروماتیسیم

بیماریهایی که سبب خونریزی میشود

بیماریهای مختلف خونی

برخی از مسمومیتها

موارد مختلف دیگر